

Asia: VN/599/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Viite: lausuntopyyntönne VN/599/2022

THL kiittää valtioneuvostoa mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi virvoitusjuomaverosta annetun lain muuttamisesta. Pääministeri Sanna Marinin hallitus sopi syksyn 2021 talousarvioneuvotteluissa terveystuotteen valmistelusta vaiheittain. Ensimmäisessä vaiheessa virvoitusjuomaveroa muokattaisiin terveystuotteisempaan suuntaan lisäämällä terveystuotteen ohjausta. Tässä yhteydessä arvioitaisiin myös, voidaanko kotimaiset marja- ja hedelmämehut rajata pois virvoitusjuomaveron piiristä. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi virvoitusjuomaverosta annettua lakia.

THL kantaa huolta siitä, että nykyinen ehdotus ei tue kokonaisvaltaisesti terveystuotteen valmistelua, ja haluaa siksi tuoda esiin seuraavia näkökohtia:

- ruokien ja juomien terveystuotteisessa verotuksessa (WHO:n suositusten mukaisesti) otetaan huomioon ruokien ja juomien korkea sokeri-, suola- ja

kovan rasvan pitoisuus

- nyt esitetyn kuusiportaisen ehdotuksen verovaikutus on fiskaalinen, ei terveystuotteinen

- väestön juotava sokeri ei tule pelkästään virvoitusjuomista, vaan myös mehuista, jotka ehdotuksen mukaan jäisivät pois valmistelusta. Tämä on ristiriidassa

Valtion ravitsemusneuvottelukunnan suosituksen kanssa (VRN2014), jossa todetaan, että hedelmät ja marjat tulisi nauttia syötävinä ruokina, ja mehuina vain

rajoitetusti, korkeintaan lasillinen päivässä.

- ehdotuksessa ei ole huomioitu sitä, että juoman sisältämä luontainen tai lisätty sokeri eivät eroa elimistössä vaikutuksiltaan. WHO on alentamassa sokerin

saantisuositusta korkeintaan 10% kokonaisenergiasta korkeintaan 5% energiaa sisältäväksi

- ehdotus ei tue hammasterveyttä, koska joillain sokerittomilla virvoitusjuomilla voi olla hammaseroosiota lisäävä vaikutus ja mehuilla kariesta edistävä

vaikutus

Yhteenvetona THL toteaa seuraavaa:

1.Hallituksen tulee vielä tällä hallituskaudella käynnistää laajapohjainen, Maailman terveysjärjestön esittämä terveysperustaisen veron valmistelu. Valmisteluryhmässä tulee kuulla kansanterveyden asiantuntijoita sekä kansalaisjärjestöjä, jotka ovat esittäneet useilla foorumeilla huolensa yksipuolisen fiskaalisen verokäytännön tehottomuudesta.

2.Mehujen virvoitusjuomia alempi verokohtelu ei vähennä juotavan sokerin saantia eikä merkittävää haittoja hammasterveydelle, minkä vuoksi sitä ei tule toteuttaa.

3.Nyt ehdotettu moniportainen virvoitusjuomien sokerivero on hallinnollisesti raskas eikä lisää useissa tutkimuksissa tarpeelliseksi todettua todettua hintakannustinta riittävästi. Jos juomien sokeripitoisuuden veroluokkia olisi vain kaksi tai kolme, ja ylimpään veroluokkaan kuuluvan juoman hinta olisi huomattavan korkea verrattuna alimpaan tasoon, toteutuisi kuluttajan hintakannustimen lisäksi myös yritysten tuotereformulaatioon kannustaminen.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Johtaja

Mika Salminen

Böös Taina

